

[Johanne Dahlerup-Petersen.]

i Aarene omkring det 16de—18de Aar, hvor de unge har de allerbedste Betingelser for at tilegne sig Kundskaber. Deres Evner er da bedre udviklede end i Skolen, de er vaagne og interesserede, hvis vi ældre forstaaer at komme paa Bølgelængde med dem.

Problemet Ungdomsopdragelse har vundet mere og mere Forstaaelse hos alle Kredse i vort Samfund, og Lovforslaget fremtræder nu, forekommer det mig, som et Udtryk for Folkeviljen, et Udtryk for et almindeligt tilkendegivet Behov for en Udvidelse eller Udbygning af vort Skolevæsen. 8 Timers Arbejdsdagen levner Tid og Kræfter til Skolearbejde og Uddannelse, og for ofte er desværre Arbejdsløshed blandt de unge ogsaa en Kendsgerning, og dette gør det nødvendigt at skabe Fritidsbeskæftigelse inden for en Skoles Rammer. Alle vore unge bør deltage i en Skolegang liggende et Par Aar efter det undervisningspligtige 14de Aar, i de Aar, hvor de ude i deres Arbejde faar Brug for det Lærestof, de engang har tilegnet sig, men som de har glemt eller ladet bag sig i Glæde over at være sluppet ud af Skolens Spændetrøje. Naar de saa opdager, at de har Brug for det, de maaske engang var saa plagede af at skulle lære, skal en ny og voksen Skole staa parat til dem med Fag og Skoleformer, der har Nyhedens Interesse for dem, saa de med Glæde tager imod det Tilbud, som de frivillige Ungdomsskoler er.

I § 1 udtrykkes det saaledes, at der skal være Adgang til en Undervisning for de unge mellem 15 og 18 Aar, saa de kan faa Forstaaelse af det Samfund og det Erhvervsliv, som de hører til, en Undervisning, der ogsaa skal udbygge deres Kundskaber og bidrage til deres Karakters Udvikling.

En saadan Ungdomsskole er paakrævet saavel i Storbyen som i Købstaden, men lige saa vel, synes jeg, paa Landet, blot paa en anden Maade og anderledes fordelt paa Aarstiderne maaske.

Vi fra vor Side ser meget gerne den Ændring, der er foretaget i § 1, Stk. 2, der udvider Loven til ogsaa at omfatte Landkommuner, saaledes at Lovforslaget med andre Ord kommer til at gælde overalt i vort Land. I Landkommunerne kan Forældre til 15 unge Mennesker fremsætte Anmodning om Ungdomsskole i deres Kommune, og et Flertal af Skolekommissionen skal give Sanktion dertil. Jeg synes dog, det er lidt ejendommeligt, at Skolekommissionen i en Landkommune har faaet Veto-Ret her.

Det forekommer mig imidlertid, at § 1,

Stk. 2 og 3, kunde formuleres kortere og klarere, og er det ikke saadan, at Tilføjelsen til § 1, Stk. 3, synes at gøre Flertallets Beføjelse i Landkommunernes Skolekommissioner illusorisk? Det samme synes jeg er Tilfældet med Hensyn til Undervisningsministerens Afgørelse af, hvilke Landkommuner der falder ind under bymæssig Bebyggelse. Stk. 3 ender nemlig med at fastslaa, at en Kommune er forpligtet til at oprette Ungdomsskole, naar der melder sig mindst 15 Elever, som ønsker at deltage i Undervisningen i en offentlig Ungdomsskole. Det fastslaaes ikke, at der er Tale om særlige Kommuner. Men det kan vi maaske faa nærmere oplyst i det Udvalg, der skal nedsættes, og hvor jeg antager, at Sættelsen af Ungdomsskolenævne saavel i Købstæderne som i Landkommuner med bymæssig Bebyggelse som i København ogsaa kan drøftes.

I de Bestemmelser i Ungdomsskoleforslagets § 11 og i den højtærede Undervisningsministers Forslags §§ 5 og 8, som det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen omtalte, fastslaaes, at af de henholdsvis 2 og 3 Medlemmer, som Kommunalbestyrelse og Borgerrepræsentation vælger ind i det paagældende Ungdomsskolenævn, skal det ene være en Kvinde, ja, det hed endogsaa for Københavns Vedkommende „af hvilke mindst det ene skal være en Kvinde“. Denne for Kvindernes Repræsentation gavnlige Tilføjelse er vedtaget slettet gennem Udvalgsbehandlingen i det andet høje Ting. Jeg forstaaer det saadan, at naar man i Lovforslaget har villet sikre sig, at Kvinderne fik Sæde i det for Ungdomsskolen meget vigtige Ungdomsskolenævn, skyldes det, at Kvinderne sidder inde med ganske særlige saglige Kvalifikationer for den ene Halvdel af Ungdomsskolen. Det forudsættes som selvfølgeligt, at Ungdomsskolens praktisk betonedede Arbejdskundskab for unge Piger tager væsentlig Sigte paa Husholdningsundervisningen, der vil kunne være eneste Fag ved Siden af Gymnastik og Sang, som det hedder i Bemærkningerne; det er Hjemmets Økonomi, Materialer, Redskaber, hele Indretningen og Pasningen af Hjemmet, de unge Piger skal dygtiggøres til, og det vil ogsaa have vore Døtres Interesse, det vil faa dem til frivilligt at søge Ungdomsskolen. Derfor ønsker jeg meget gerne at fastslaa, at det burde være en Selvfølge og en Pligt at vælge Kvinder, og at Kvinder skal lade sig vælge ind i Ungdomsskolens Ledelse. Tilsvarende faglige Kvalifikationer har man modsat for Kvindernes Vedkommende for Lærerne ønsket føjet til i § 5 c